

Et vue ud over studiesamlingen. I forgrunden ses gudinden Pallas Athene og på væggen Parthenon-frisen

Et strejftog gennem myter

Forskningen på Aarhus Universitet

Af Helle Baldersbæk

DE FÆRRESTE kender den imponerende studiesamling på Institut for Klassisk og Nærorientalsk Arkæologi ved Aarhus Universitet. Men enhver er velkommen til at gå på visit.

Grunden blev lagt allerede i 1950. Et udsnit af forskellige oldsager blev overdraget som permanente lån, det vil i realiteten sige: til evig arv og øje, og i løbet af 60'erne ændrede smagen sig derhen, at gipsafstøbninger ansås for at være håbløst forældede.

Det var den store chance for studiesamlingen. Den fik så at sige overdraget alt, hvad der stod på Statens Museum for Kunst og Kunstakademiet. Resultatet af disse transaktioner er, at studiesamlingen er den største samling af sin art i Danmark nu hvor den store afstøbningssamling på Statens Museum for Kunst er blevet opmagasineret på ubestemt tid.

Professor Kristian Jeppesen blev knyttet til instituttet i 1959, og det er ham, som har den store ære af, at samlingen tager sig så godt ud som tilfældet er. Det er et tålmodighedsarbejde uden lige, og det tager tid. Lang tid.

— Jeg synes ikke, at sådan en samling skal staves sammen, siger Kristian Jeppesen. Det skal være sådan, at man kan gå rundt om de

enkelte figurer og betragte dem fra alle vinkler. Det kan man kun, hvis de står frit.

Afstøbes i acryl

— Her på instituttet har vi ikke noget egentligt anskaffelsesbudget, og tingene er meget dyre. En lille figur koster op imod 3000 kr. og dertil kommer så transport. Det er et beløb i samme størrelsesforhold. Så det kan hurtigt blive en bekostelig affære at anskaffe nogle nye ting til samlingen, slutter Kristian Jeppesen.

Gipsafstøbninger er blevet svære af skaffe. British Mu-

seum, som tidligere lavede mange afstøbninger, er helt holdt op med at lave dem og er i stedet gået over til at lave dem i acryl. Det er mere holdbart end gips.

Studiesamlingen bruges, som navnet antyder, mest til studiebrug. I nogle timer samles de studerende omkring en enkelt figur og gennemgår den i detaljer. Og så er det en fordel, at figurerne står frit.

Samlingen er tilgængelig for interesserede uden for instituttet, men ikke mange ved det. Og der gøres ikke ret meget for at udbrede kend-

skabet til den. Det hænger sammen med, at instituttet er lille, og der er ikke kapacitet til at yde faciliteter som man er vant til fra kommunalt støttede museer. Hvis der skal være rundvisninger, kommer man i klemme på grund af personalemangel, og spørgsmålet om eventuel entre er heller ikke løst.

Til at varetage studiesamlingen er der kun to fastansatte, en teknisk assistent og en inspektør. Det udelukker dog ikke, at besøgende af og til finder vej til instituttet. Det er fortrinsvis skoleklasser, som kommer.

På nuværende tidspunkt er der åbent hus to gange om ugen, nemlig tirsdag og torsdag eftermiddag. Men, skulle ånden komme over én i utide, sker der ikke så meget ved det. Det er kutyme på instituttet, at man tager venligt imod folk, som har fået lyst til at kigge indenfor.

Det er ikke svært at sætte sig i samme situation som Alice i Eventyrland, når døren åbnes til studiesamlingen. Med lidt fantasi står de gamle og kendte historier pludselig lyslevende for een. Her ses Parthenon-frisen, som turde være bekendt af alle, som har været i Athen. Der er også et meget smukt relief, som viser Afrodite i færd med at stige op af havet.

Tvivel om diskoskasteren

I visse arkæologiske kredse er der opstået tvivel om diskoskasteren. Tvivlen består i, hvorvidt han er rigtigt rekonstrueret. Figuren blev, som så mange andre, fundet i småstykker og derefter sat sammen. Men — holder han diskossen i den rigtige hånd? Det kan fagfolk få lang tid til at gå med at diskutere.

Den græske oldtid er fuld af dramatiske historier. Il-

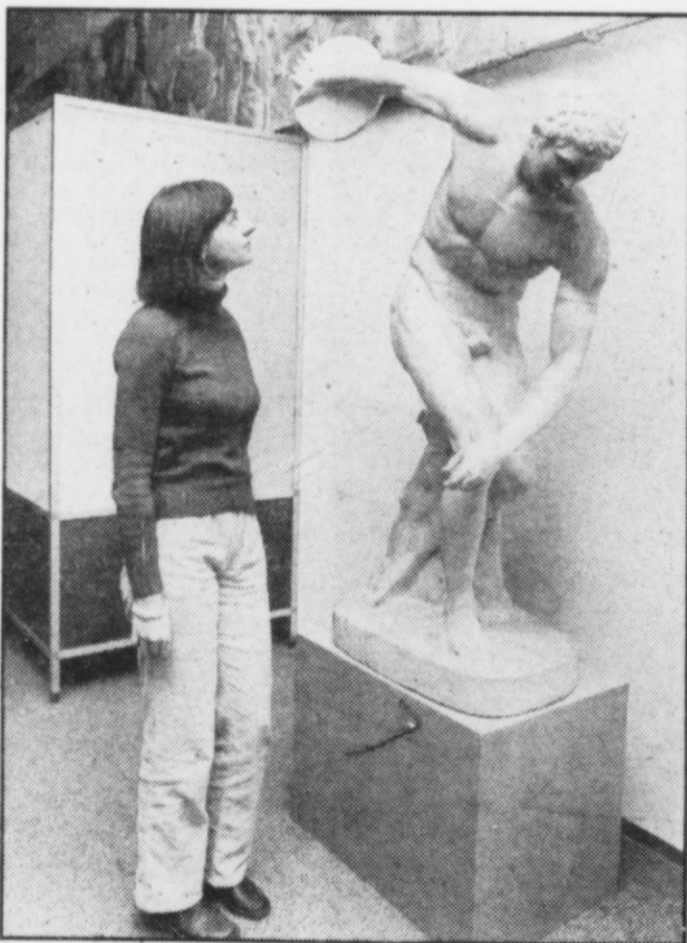
Besøg i studiesamlingen på Institut for Klassisk og Nærorientalsk Arkæologi på Aarhus Universitet

liaden er nok den mest kendte. Det er ikke blot en strid mellem mennesker, det er også en strid mellem mennesker på den ene side og guder på den anden.

Matriarkalsk sagnfolk?

Amazonerne var et grumt sagnfolk, der bestod af lutter krigeriske kvinder. De boede ved verdens ende. Påklædningen var en kort Khiton, der lod det højre bryst være blottet. Nogle kilder beretter, at amazonerne skar brystet af, for at det ikke skulle være i vejen under kamp. Noget er der måske om historien, for det græske ord »mazon« betyder bryst.

Måske var amazonerne slet ikke noget sagnfolk, men derimod et tidligt matriarkalsk (kvindestyret) samfund. De tolererede kun mænd som fædre og ikke til noget som helst andet. Ifølge sagnet mødtes de med mænd fra en anden stamme en gang om året med det ene formål: at sikre slægtens beståen. Når børnene blev født, skaffede man drengebørnene af vejen, mens pigerne blev opdraget til krigere. Var der nogle som sagde, at kvinder er svage og forsvarsløse?

Holder han rigtigt på diskossen?